

Sectorplan 1 Huishoudelijk restafval (inclusief grof)

I Afbakening

(Grof) huishoudelijk restafval is afval dat overblijft bij particuliere huishoudens nadat deelstromen gescheiden zijn aangeboden en/of ingezameld. Het betreft dus partijen gemengd afval die als zodanig worden aangeboden of bij de inzameling (denk aan route-inzameling, het gebruik van [kraak]perswagens, etc.) ontstaan.

De bij particuliere huishoudens gescheiden ingezamelde deelstromen vallen niet onder dit sectorplan. Het beleid voor deze aan de bron gescheiden ingezamelde deelstromen is uitgewerkt in andere sectorplannen. Hetzelfde geldt voor componenten uit grof huishoudelijk afval die bij afgifte op een gemeentelijke milieustraat naar soort worden gescheiden. De restfractie hiervan (de bak 'overig' of 'rest' op de milieustraat) valt wel onder de reikwijdte van dit sectorplan en wordt in dit sectorplan beschouwd als een vorm van 'grof huishoudelijk restafval'. Ook onder dit sectorplan vallen mengsels van componenten uit grof huishoudelijk afval die ontstaan op de milieustraat omdat enkele van de stromen genoemd in art. 3.115 van de [Activiteitenregeling milieubeheer](#) gezamenlijk in één opslagvoorziening worden geborgen (zie ook [paragraaf 14.3.4](#) van het beleidskader).

In het geval bij het sorteren of anderszins verwerken van (grof) huishoudelijk restafval gemengde fracties¹ ontstaan, dan vallen deze gemengde fracties ook onder dit sectorplan. Uitsluitend afgescheiden (vrijwel) zuivere monostromen² die passen onder de afbakening van andere sectorplannen in het LAP vallen niet langer onder dit sectorplan maar onder die andere sectorplannen.

Afval dat ongescheiden vrijkomt bij bouwen, slopen of verbouwen door particuliere huishoudens (particulier gemengd verbouwingsafval) maakt geen onderdeel uit van dit sectorplan.

Onderstaand - niet limitatief bedoeld - overzicht bevat afvalstoffen die overeenkomsten vertonen met de afvalstoffen in dit sectorplan, maar niet vallen onder dit sectorplan.

Voor deze afvalstoffen zie...

Restafval van bedrijven	Sectorplan 2: Restafval van bedrijven
Papier en karton	Sectorplan 4: Gescheiden ingezameld papier en karton
Textiel	Sectorplan 5: Gescheiden ingezameld textiel
Gft-afval	Sectorplan 6: Gescheiden ingezameld groente-, fruit- en tuinafval van huishoudens
Grof tuinafval	Sectorplan 8: Gescheiden ingezameld groenafval
Kunststoffen	Sectorplan 11: Kunststof
Metalen	Sectorplan 12: Metalen
Batterijen en/of accu's	Sectorplan 13: Batterijen en accu's
KCA	Sectorplan 18: KCA/KGA
Particulier gemengd verbouwingsafval	Sectorplan 28: Gemengd bouw- en sloopafval en gemengde fracties Sectorplan 29: Steenachtig materiaal
Hout	Sectorplan 36: Hout
Asbest	Sectorplan 37: Asbest en asbesthoudende afvalstoffen
Vlakglas	Sectorplan 38: Gescheiden ingezameld vlakglas
Verpakkingsafval	Sectorplan 41: Verpakkingen algemeen

1 Zie voor "gemengde fractie" de begrippenlijst van het LAP.

2 Zie voor "monostroom" de begrippenlijst van het LAP.

Verfafval en overige verpakkingen met gevaarlijk afval	Sectorplan 42: Verpakkingen van verf, lijm, kit of hars Sectorplan 43: Verpakkingen van overige gevaarlijke stoffen
Gasflessen	Sectorplan 44: Gasflessen en overige drukhouders
Brandblussers	Sectorplan 45: Brandblussers
TI-buizen en spaarlampen	Sectorplan 66: Gasontladingslampen en fluorescentiepoeder
Elektrische en elektronische apparatuur	Sectorplan 71: Afgedankte elektrische en elektronische apparatuur
Matrassen, EPS, steenwol, tapijt en rubber	Sectorplan 84: Overige monostromen

II Minimumstandaard voor verwerking

De minimumstandaard voor het verwerken van huishoudelijk restafval niet zijnde grof huishoudelijk restafval is verbranden als vorm van verwijdering.

Sorteren, nascheiden en andere bewerkingen gericht op nuttige toepassing van (een deel van) het huishoudelijk afval niet zijnde grof huishoudelijk restafval zijn alleen toegestaan wanneer er geen deelstromen of residuen worden gestort. Voor de verwerking van de gevormde deelfracties wordt verwezen naar de daarvoor geldende minimumstandaarden.

Voor de verwerking van grof huishoudelijk restafval worden in dit sectorplan drie categorieën onderscheiden met de volgende minimumstandaarden:

- (a) De minimumstandaard voor grof huishoudelijk restafval (de container 'overig' of 'rest' op de milieustraat) dat is ontstaan op een milieustraat die voldoet aan art. 3.115, lid 2 t/m lid 5 van de Activiteitenregeling is verbranden als vorm van verwijdering.
- (b) Voor milieustraten die op basis van art. 3.115, lid 6 en lid 7 van de Activiteitenregeling toestemming hebben om enkele van de in de Activiteitenregeling genoemde stromen samen in één opslagvoorziening te bergen is de minimumstandaard
  - b1 voor grof huishoudelijk restafval (de container 'overig' of 'rest' op de milieustraat) verbranden als vorm van verwijdering.
  - b2 voor de mengstromen die op basis van art. 3.115, lid 6 en lid 7 samen in één opslagvoorziening mogen worden geborgen sorteren of anderszins bewerken. Het oogmerk van deze behandeling is om de gemengde stromen te scheiden ten behoeve van recycling. De mate van recycling dient gelijkwaardig te zijn aan de situatie waarin de stromen wel meteen op de milieustraat gescheiden gehouden waren. Dit betekent dat in vergunningen voor milieustraten waar dit geldt sturingsvoorschriften worden opgenomen om afvoer naar een verbrandingsinstallatie te voorkomen en afvoeren naar een sorteerinstallatie die de betreffende stromen scheidt ten behoeve van recycling in een mate gelijkwaardig aan de situatie waarin de stromen al bij aanbidding gescheiden waren gehouden verplicht te stellen.
- (c) De minimumstandaard voor grof huishoudelijk restafval dat gemengd is aangeboden of bij inzameling niet naar soort gescheiden is gehouden (denk aan route-inzameling, het gebruik van [kraak]perswagens, etc.) is sorteren of anderszins bewerken. Het oogmerk van de behandeling is om zoveel mogelijk monostromen af te scheiden die geschikt zijn voor recycling, met als beperking dat het resulterende residu ten minste verbrand moet kunnen blijven worden.³ De mate van recycling dient zo goed mogelijk gelijkwaardig te zijn aan wat zou zijn bereikt wanneer de betreffende componenten wel vanaf het moment van aanbieden door de primaire ontdoener gescheiden zouden zijn gehouden. Dit kan betekenen dat in vergunningen van sorteerinstallaties die deze stroom ontvangen sturingsvoorschriften worden opgenomen om afvoer naar een verbrandingsinstallatie te voorkomen.

De monostromen die ontstaan bij de onder (b2) en (c) bedoelde sortering of alternatieve verwerking dienen te worden verwerkt conform de daarvoor geldende minimumstandaarden. Voor zover deze monostromen niet onder een minimumstandaard in het LAP vallen, moet verwerking worden getoetst aan de afvalhiërarchie, bedoeld in paragraaf 5.2 van het beleidskader.

³ Dit kan dus betekenen dat iets minder ver wordt gesorteerd ten behoeve van recycling dan technisch mogelijk is om te voorkomen dat een residu overblijft dat alleen maar gestort zou kunnen worden.

De minimumstandaard voor de residuen van het sorteren of anderszins verwerken van grof huishoudelijk restafval is verbranden als vorm van verwijdering.

III Grensoverschrijdend transport van afval

Het toetsingskader, de bezwaargronden en de bijbehorende procedures voor overbrenging vanuit of naar Nederland zijn opgenomen in hoofdstuk [Toetsingskader in- en uitvoer](#) van het beleidskader. De uitwerking voor (grof) huishoudelijk restafval is hieronder gegeven. Deze uitwerking geldt

- voor overbrenging binnen de Europese Unie, en
- voor invoer van buiten de Europese Unie en uitvoer naar buiten de Europese Unie, tenzij
  - uit [paragraaf 12.5.5](#) van het beleidskader iets anders volgt en/of
  - toetsing aan [Verordening 1013/2006/EG](#) al direct leidt tot bezwaar (bijvoorbeeld op basis van art. 36 van de verordening).

(Voorlopige) verwijdering

Overbrenging vanuit Nederland voor storten is op grond van nationale zelfverzorging in beginsel niet toegestaan.

Overbrenging vanuit Nederland voor verbranden als vorm van verwijdering is in beginsel

- toegestaan voor huishoudelijk restafval niet zijnde grof huishoudelijk restafval;
- toegestaan voor grof huishoudelijk restafval dat is ontstaan op een milieustraat die voldoet aan art. 3.115, lid 2 t/m lid 5 van de [Activiteitenregeling](#) of milieustraten die op basis van art. 3.115, lid 6 en lid 7 van de Activiteitenregeling toestemming hebben om enkele van de in de Activiteitenregeling genoemde stromen samen in één opslagvoorziening te bergen;
- niet toegestaan voor grof huishoudelijk restafval dat gemengd is aangeboden of bij inzameling niet naar soort gescheiden is gehouden;
- toegestaan voor residuen van het sorteren of anderszins verwerken van grof huishoudelijk restafval.

Bij kennisgevingen voor de uitvoer van grof huishoudelijk restafval dient uit de stukken in het kennisgevingsdossier eenduidig te blijken wat de herkomst en inzamelmethode van het over te brengen afval is.

Overbrenging vanuit Nederland van huishoudelijk restafval en grof huishoudelijk restafval en van residuen van het sorteren of anderszins verwerken van (grof) huishoudelijk restafval voor andere vormen van (voorlopige) verwijdering dan storten of verbranden is in beginsel niet toegestaan op grond van nationale zelfverzorging wanneer als vervolghandeling een deel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort.

Overbrenging naar Nederland voor storten is op grond van nationale zelfverzorging en/of nationale wettelijke bepalingen in beginsel niet toegestaan.

Overbrenging naar Nederland voor verbranden als vorm van verwijdering is in beginsel toegestaan wanneer de verwerking in overeenstemming is met de Nederlandse minimumstandaard en mits er op het moment van indienen van de kennisgeving geen belemmeringen bestaan op basis van het flexibele importplafond zoals dat is beschreven in de paragrafen [12.5.3](#) en [20.3.5](#) van het beleidskader.

Overbrenging naar Nederland van huishoudelijk restafval en grof huishoudelijk restafval en van residuen van het sorteren of anderszins verwerken van (grof) huishoudelijk restafval voor andere vormen van (voorlopige) verwijdering dan storten of verbranden is in beginsel niet toegestaan op grond van nationale zelfverzorging wanneer als vervolghandeling een deel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort.

(Voorlopige) nuttige toepassing

Overbrenging vanuit Nederland voor (voorlopige) nuttige toepassing is in beginsel toegestaan, tenzij uiteindelijk zoveel van de overgebrachte afvalstof wordt gestort dat de mate van nuttige toepassing de overbrenging niet rechtvaardigt. Voor huishoudelijk restafval, grof huishoudelijk restafval en residuen van het sorteren of anderszins verwerken van (grof) huishoudelijk restafval geldt dat iedere mate van storten in beginsel te hoog is om de overbrenging te rechtvaardigen aangezien nuttige toepassing of verbranden als vorm van verwijdering mogelijk is.

Overbrenging naar Nederland voor (voorlopige) nuttige toepassing is in beginsel toegestaan wanneer de verwerking in overeenstemming is met de Nederlandse minimumstandaard.

IV Achtergrond afbakening en omvang van de stroom

Omvang afvalstof

De totale productie aan (grof) huishoudelijk restafval in Nederland bedraagt ongeveer 4.800 kton (situatie 2006). Deze hoeveelheid is opgebouwd uit ongeveer 4.000 kton huishoudelijk restafval en 800 kton grof huishoudelijk restafval.

Euralcodes

Voor de feitelijke afbakening is paragraaf I van het sectorplan bepalend. De in onderstaand overzicht genoemde Euralcodes kunnen betrekking hebben op afval dat valt onder de reikwijdte van dit sectorplan. Deze opsomming is indicatief. Wanneer aard en/of herkomst van een afvalstof in overeenstemming zijn met paragraaf I van het sectorplan, is niet van belang of de voor de afvalstof gehanteerde Euralcode al dan niet in dit sectorplan of in andere sectorplannen wordt genoemd.

Indicatief overzicht van Euralcodes

200199; 200301; 200307; 200399

In artikel 1 van de [Regeling Europese afvalstoffenlijst](#) wordt verwezen naar de bijlage die hoort bij [Beschikking 2000/532/EG](#) van de Commissie. In deze bijlage, die is gewijzigd bij [Besluit 2014/955/EU](#) van de Commissie, vindt u de afvalstoffenlijst en de manier waarop in concrete gevallen de van toepassing zijnde Euralcode moet worden bepaald. In artikel 4 van de [Regeling Europese afvalstoffenlijst](#) is uitgewerkt hoe moet worden omgegaan met zogenaamde complementaire categorieën, waarbij afhankelijk van de situatie soms een code moet worden gekozen voor gevaarlijk afval en in andere gevallen een code voor niet-gevaarlijk afval. De regeling en bijlage worden nog eens verder uitgewerkt en toegelicht in de door VROM uitgegeven [Handreiking Eural](#).

Monitoring

De monitoring van huishoudelijk afval (inclusief de bij particuliere huishoudens gescheiden ingezamelde deelstromen) vindt jaarlijks plaats op basis van met name de CBS-enquête Gemeentelijk afval. Via deze enquête wordt inzicht verkregen in de door en/of in opdracht van gemeenten ingezamelde afvalstoffen, waaronder ook al het afval van particuliere huishoudens. De gegevens uit deze enquête worden door zowel het CBS ([Statline](#)) als Rijkswaterstaat Leefomgeving ([afvalcijfers](#)) per gemeente gerapporteerd.

Rijkswaterstaat Leefomgeving onderzoekt tevens jaarlijks de samenstelling van huishoudelijk restafval. Op basis van deze gegevens zijn voor de gescheiden ingezamelde deelstromen de scheidingspercentages te bepalen.

Rijkswaterstaat Leefomgeving rapporteert jaarlijks over de [monitoring en de resultaten](#).

V Overwegingen bij de minimumstandaard

BREF

Bij het vaststellen van de minimumstandaard voor (grof) huishoudelijk restafval zijn de in het kader van de [Richtlijn industriële emissies](#) opgestelde BBT-conclusies (of zolang deze er nog niet zijn de BBT-referentiedocumenten (BREF's)) betrokken. Met deze documenten moet op grond van artikel 5.4, eerste lid, van het [Besluit omgevingsrecht](#) rekening worden gehouden bij het bepalen van de BBT. De BREF Afvalverbranding bevat als BBT aangemerkte bepalingen over de procestechnische en organisatorische uitvoering van de behandeling van de afvalstoffen en/of over de toelaatbare emissieniveaus. Deze zijn relevant bij vergunningverlening voor het verbranden van (grof) huishoudelijk restafval, maar niet bepalend voor de toelaatbaarheid van bepaalde methoden van verwerking zoals deze in de minimumstandaard worden vastgelegd. De minimumstandaard is daarmee in overeenstemming met de relevante BREF's.

De BREF Afvalverbranding bevat ook bepalingen over het opwerken van ferro- en non-ferro metalen voor of na de verbranding van (grof) huishoudelijk restafval. Deze bepalingen zijn betrokken bij het sectorplan 20 [AVI-bodemas](#).

Hoogwaardigheid van de verwerking

Recycling van de componenten van (grof) huishoudelijk restafval verdient de voorkeur.

Vanwege de heterogeniteit van huishoudelijk restafval niet zijnde grof huishoudelijk restafval is dat niet altijd mogelijk. Om die reden is de minimumstandaard 'verbranden als vorm van verwijdering'. Bij verbranden van huishoudelijk restafval in een AVI leidt de rookgasreiniging tot een minimale hoeveelheid reststoffen die wordt gestort. De overige reststoffen worden nuttig toegepast. Bovendien wordt bij het verbranden energie gewonnen. Om deze redenen is de minimumstandaard milieuhygiënisch verantwoord. Hierbij is ook nog relevant dat storten van huishoudelijk restafval en fracties daarvan ook wettelijk niet is toegestaan (zie [Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen](#)).

Dit neemt niet weg dat wordt gestreefd naar zoveel mogelijk recycling.

- Daarom wordt onder meer in het kader van ecodesign en ketengericht afvalbeleid aandacht besteed aan de samenstelling van producten, design for recycling, enz., met als doel om zo veel mogelijk materialen uit huishoudelijk afval in de keten te houden.
- Daarnaast wordt ingezet op meer scheiding aan de bron gericht op nuttige toepassing. Dit laatste valt echter buiten de reikwijdte van dit sectorplan, dat betrekking heeft op die gemengde reststroom die overblijft na gescheiden inzameling en waarvoor recycling niet realistisch is als minimumstandaard.
- Ten derde is bewerken/sorteren gericht op recycling ook toegestaan, mits wordt voorkomen dat er deelstromen of residuen na het bewerken worden gestort. Behandelen gericht op recycling van delen ervan heeft immers weliswaar de voorkeur, maar wanneer na het afscheiden van herbruikbare delen vervolgens een groot deel als onbrandbare rest moet worden gestort, ontstaat er spanning met een ander beleidsdoel, namelijk beperken van storten. In dat geval wordt toch gekozen voor verbranden met terugwinning van energie en nuttige toepassing van alle daarbij overblijvende reststoffen en dus niets storten. Voor de verwerkers van dit afval betekent dit dat de bewerking moet worden ingericht op het maximaliseren van hergebruik, met als beperking dat het residu ten minste verbrand moet kunnen blijven worden.

Mede op verzoek van de Tweede Kamer (Kamerstuk 30 872, nr. 41) was het beleid voor grof huishoudelijk restafval bij de inwerkingtreding van LAP2 primair gericht op bewerken/sorteren gericht op nuttige toepassing. Ook hier was uitgangspunt wel dat werd voorkomen dat er deelstromen of residuen na het bewerken worden gestort en gold als voor deze residuen verbranden als vorm van verwijdering.

Ten tijde van de tweede wijziging van het LAP zijn twee zaken naar voren gekomen die opnieuw tot wijziging van deze minimumstandaard hebben geleid. Dit zijn

1. De letterlijke tekst van de motie - en daarmee die van de minimumstandaard - maakt het mogelijk om te sorteren gericht op het produceren van secundaire brandstoffen en niet gericht op recycling. Uit het verslag van het Nota-overleg van 20 april 2009 (kamerstuk 30872, nr. 44) blijkt echter dat de bedoeling van de motie is 'materiaalhergebruik' te stimuleren. Omdat de letterlijke tekst meer ruimte bood dan bij het aannemen van de motie de bedoeling van de kamer was, is de tekst van de minimumstandaard voor grof huishoudelijk restafval aangepast.
2. Er zijn grote verschillen tussen gemeenten bij het scheiden van grof huishoudelijk afval. Er zijn gemeenten die niet meer dan een paar procent van het vrijkomende grof huishoudelijk afval recyclen, maar er zijn er ook die meer dan 95% realiseren. Ruwweg haalt een kwart van de gemeenten meer dan 85% recycling, maar zit 3/4 daar onder en soms ver daaronder (situatie 2009). In het laatste geval zal sorteren van de restfractie in veel gevallen zinvol zijn en tot substantieel meer recycling leiden, maar aan de andere zijde van het spectrum zitten gevallen waarin het rendement klein tot zeer klein zal zijn. In de minimumstandaard is daarom een mogelijkheid opgenomen om in die gevallen de restbak niet te hoeven (laten) sorteren maar af te mogen voeren naar de AVI.

Ten aanzien van punt 2 is nog wel de vraag wanneer een gemeente een voldoende adequaat voorzieningenniveau en scheidingsbeleid op de milieustraat hanteert. Dit verschilt van geval tot geval en hangt samen met de organisatie van het totale afvalbeheer in een gemeente (welke stromen worden al apart ingezameld en welke komen wel op de milieustraat). De toetsing hiervan zal daarom plaats moeten vinden bij vergunningverlening voor de milieustraat of voor de sorteerinstallatie voor grof huishoudelijk restafval. In onderstaande lijst bevat componenten die - voor zover zij in de betreffende gemeente op de milieustraat worden aangeboden als grof huishoudelijk afval - in ieder geval afgescheiden zouden moeten worden om te kunnen spreken van een voldoende adequaat voorzieningenniveau. Hiervoor dient de gemeente dus een aparte container of ruimte op de milieustraat te hebben teneinde een restfractie af te mogen voeren naar een AVI in plaats van een sorteerder.

- a. afgedankte elektrische en elektronische apparatuur;

- b. asbest;
- c. C-hout;
- d. gasflessen, brandblussers en overige drukhouders;
- e. grond, onderscheiden naar de functieklassen van het Besluit bodemkwaliteit;
- f. A-hout en B-hout;
- g. banden van voertuigen;
- h. dakafval;
- i. geëxpandeerd polystyreenschuim;
- j. gemengd steenachtig materiaal, niet zijnde asfalt en niet zijnde gips;
- k. gips;
- l. grof tuinafval;
- m. harde kunststoffen
- n. matrassen;
- o. metalen;
- p. papier en karton;
- q. textiel, niet zijnde tapijt; en
- r. vlakglas.

Deze lijst is opgesteld uitgaande van grof huishoudelijk afval en bevat daarom niet alle stromen waarvoor het zinvol is / kan zijn om deze op een milieustraat apart te houden. Omdat het niet direct grof huishoudelijk afval betreft ontbreken bijvoorbeeld in deze lijst stromen als 'verpakkingsglas', 'batterijen', 'gasontladingslampen', 'kca', frituurvet, incontinentiemateriaal, etc. Aan het ontbreken daarvan moeten dus geen algemene conclusies worden verbonden.

Naast de fysieke mogelijkheid deze stromen gescheiden te houden, dient ook het beheer van de milieustraat te zijn gericht op een zo effectief mogelijke uitvoering daarvan.

- In ieder geval dient voor de burger duidelijk te zijn welke bak waar wel en waar niet voor is bedoeld.
- Daarnaast dient gekwalificeerd personeel aanwezig te zijn om vragen van burgers te beantwoorden en toezicht te houden op een juist gebruik van de verschillende voorzieningen.
- Verder dient bij de inrichting en het beheer van de milieustraat aandacht te worden besteed aan toegankelijkheid en laagdrempeligheid voor de burger. Dit omvat naast fysieke bereikbaarheid bijvoorbeeld ook aandacht voor het beperken van wachttijden en administratieve procedures.

In de minimumstandaard wordt een relatie gelegd met art. 3.115 van de Activiteitenregeling en op basis daarvan worden in de minimumstandaard verschillende situaties onderscheiden.

- (a) Een beheerder die voor alle genoemde stromen een gescheiden voorziening heeft en ook een adequaat beheer van de milieustraat voert, mag de restbak afvoeren ter verbrandings. De achterliggende gedachte is dat met een goede implementatie van de Activiteitenregeling het overgrote deel van de voor recycling geschikte componenten niet meer in de restbak terecht is gekomen waardoor verplicht nascheiden van de restbak wel extra kosten, maar relatief weinig extra voor recycling geschikt materiaal oplevert.
- (b) De Activiteitenregeling biedt beheerders de mogelijkheid om - mits getoetst en toegestaan door het bevoegd gezag - een aantal van de hiervoor genoemde stromen niet apart te houden maar samen in één opslagvoorziening te bergen. Voorwaarde hierbij is dat de betreffende gecombineerde bak wordt nagescheiden en dat die nascheiding ook leidt tot een scheidingsresultaat dat vergelijkbaar is met de afvalscheiding die wordt bereikt als de in de container aanwezige afvalstoffen op de gemeentelijke milieustraat gescheiden zouden zijn gehouden. Bronscheiding van afvalstoffen heeft tot doel om zoveel mogelijk van die afvalstoffen te recyclen. Uiteraard geldt dat doel ook voor nascheiding. De afvalstoffen die door nascheiding worden verkregen, dienen dus ook te worden gerecycled. Dat betekent dat nascheiding niet alleen zelfde niveau van afvalscheiding moet bereiken als wordt bereikt met het tweede lid, maar ook dat een vergelijkbaar niveau van recycling moet worden bereikt - het gaat dus om kwantiteit en om kwaliteit.

Voor de praktijk betekent deze mogelijkheid om af te zien van enkele van de verplichte opslagvoorzieningen dus zeker niet dat kan worden afgezien van de meerderheid van de genoemde opslagvoorzieningen, alles in één restbak te gooien en die te laten nascheiden. Er zijn immers diverse combinaties die - wanneer eenmaal samen in 1 bak - niet meer kunnen worden nagescheiden tot eenzelfde niveau van recycling (gips is slecht uit overige bouw- en sloopafval te scheiden, glas samen in een bak met textiel geeft problemen voor de recycling van dit textiel, etc.). De beheerder kan dus alleen slimme combinaties maken - bij voorkeur in overleg met de ontvangende sorteerder - die zich goed laten nascheiden (textiel en matrassen, metaal en harde kunststof, etc.). Deze slimme combinaties moeten dan ook daadwerkelijk worden nagescheiden en het bevoegd gezag toetst vooraf of aan de uitgangspunten is voldaan, of toestemming kan worden gegeven voor de gezamenlijke berging van bepaalde componenten

en of de sturing naar nascheiding is verzekerd. Als dit goed gebeurt geldt voor de echte restbak hetzelfde als in optie a en die mag dan dus worden afgevoerd voor verbranding.

- (c) Voor stromen die bij inzameling of aanbod al gemengd zijn geldt een verplichte nascheiding en AVI's mogen dergelijke mengstromen niet accepteren. Het zal duidelijk zijn dat gescheiden aanbieder en aan de bron gescheiden houden (opties a en b) eigenlijk de voorkeur heeft omdat bepaalde componenten zich slecht laten nascheiden of andere componenten blijvend verontreinigen. Bij inzameling is dat echter niet altijd praktisch mogelijk en dan is alsnog nascheiden de weg om in ieder geval nog zoveel mogelijk voor recycling geschikt materiaal in handen te krijgen.

Relatie tot de praktijk in Nederland / uitvoerbaarheid / bedrijfszekerheid

De minimumstandaard sluit aan bij de bestaande wijze van verwerking en is daarmee uitvoerbaar en bedrijfszeker.

Relatie minimumstandaard en gebruikelijke verwerking in het buitenland

Het niveau van verwerking dat in de minimumstandaard is vastgelegd voor huishoudelijk restafval niet zijnde grof huishoudelijk restafval komt overeen met de gangbare wijze van verwerking in het buitenland. De minimumstandaard leidt daarom niet tot een ongelijk speelveld tussen Nederland en de omliggende landen.

Voor grof huishoudelijk restafval is de minimumstandaard zoals die in dit sectorplan is opgenomen minder gangbaar in de ons omliggende landen. Voor de achtergronden van het opnemen van deze minimumstandaard wordt verwezen naar de tekst hiervoor.

Kosteneffectiviteit

Verwerken van (grof) huishoudelijk restafval volgens de minimumstandaard is algemeen aanvaard als haalbaar en kosteneffectief.

Specifieke aspecten/ontwikkelingen

De minimumstandaard is verbranden als vorm van verwijdering. Door het stimuleren van meer scheiding aan de bron en nascheiding van (grof) huishoudelijk restafval, gevolgd door nuttige toepassing is voor een deel van het afval een hoogwaardigere verwerking mogelijk.

De minimumstandaard sluit niet uit dat (grof) huishoudelijk restafval wordt bewerkt om het geheel of gedeeltelijk nuttig toe te passen. Uitgangspunt hierbij is dat er geen deelstromen of residuen ontstaan die in een later stadium worden gestort. Dit is in lijn met het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen.

Op basis van de minimumstandaard is het voor het vergunnen van alternatieven voor integrale verbranding (sorteren, scheiden, etc.) van belang dat de hele keten vanaf het ontstaan van het (grof) huishoudelijk restafval tot en met de verwerking van verkregen fracties wordt gezien. Het bevoegd gezag moet zich bij het vergunnen van het sorteren/nascheiden van (grof) huishoudelijk restafval dus een beeld te vormen van de vrijkomende fracties en residuen en de wijze van verwerken daarvan. Deze bepaling is in de minimumstandaard opgenomen om te stimuleren dat het bevoegd gezag bij het beoordelen van een initiatief om (grof) huishoudelijk restafval anders te verwerken dan verbranden al nagaat of de gevormde fracties en residuen inderdaad niet gestort hoeven te worden. Hiermee wordt voorkomen dat bewerkingsinitiatieven worden vergund die verder in de keten leiden tot fracties of residuen waarvoor storten met ontheffing de enige optie is.

Daar waar afgescheiden deelstromen een eigen minimumstandaard hebben (zie andere sectorplannen), is die van toepassing.

Relatie tot de minimumstandaard in LAP1

In vergelijking tot LAP1 is de minimumstandaard voor huishoudelijk restafval, niet zijnde grof huishoudelijk afval inhoudelijk niet gewijzigd. Wel is in de formulering het percentage van 5 geschrapt als toetsingskader voor integrale verbranding en alternatieven daarvoor.

De reden om dit als voorwaarde bij integrale verbranding te laten vervallen is dat volgens de huidige stand der techniek en nationale praktijk alleen wat residu van de rookgasreiniging wordt gestort en dit percentage altijd wordt gehaald.

De reden voor het schrappen bij alternatieven voor integrale verbranding is dat het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen al bepaalt dat fracties en residuen uit bewerking van (grof) huishoudelijk afval niet mogen worden gestort. Bovendien is niet aannemelijk dat wanneer een deel van de verkregen fracties en residuen alsnog wordt verbrand dit tot meer te storten

verbrandingsresiduen leidt dan bij directe integrale verbranding. Verder sluit deze 5% niet aan op de praktijk en tot slot heeft het beleidsmatig de voorkeur het afval integraal te verbranden wanneer alternatieven zouden leiden tot storten van een deel ervan. Met het schrappen van deze 5% is dan ook een tekstuele vereenvoudiging aangebracht die in praktijk niet tot verandering leidt.

In vergelijking tot LAP1 stuurt de minimumstandaard voor grof huishoudelijk restafval in dit LAP sterker op bronscheiding, al dan niet in combinatie met nascheiding. Voor de achtergronden hiervan wordt verwezen naar de kop 'Hoogwaardigheid van de verwerking' eerder in deze paragraaf.

VI   Beleid en regelgeving

Preventie en ketengericht afvalbeleid

Preventie van het totaal aan huishoudelijk afval (= de som van (grof) huishoudelijk restafval van dit sectorplan en het totaal van de aan de bron gescheiden ingezamelde deelstromen) is al jaren één van de prioriteiten uit het afvalbeleid. Desondanks is er niet of nauwelijks ontkoppeling gerealiseerd tussen de groei van de hoeveelheid afval en de economische ontwikkeling.

Grof huishoudelijk afval is één van de stromen die is geselecteerd als prioritaire stroom in het programma 'Ketengericht Afvalbeleid'. Met dit programma moet de milieudruk over de hele materiaalketen worden verminderd, waarbij zowel de afvalfase als eerdere fasen (winning van grondstoffen, productie, gebruik) worden betrokken. Enerzijds kan dit leiden tot concrete maatregelen voor afvalpreventie. Daarnaast worden ook maatregelen beschouwd die ergens in de materiaalketen aangrijpen en op die plaats in de keten dan wel elders in de keten leiden tot een lagere milieudruk van het geheel. Zie voor verdere uitwerking hoofdstuk [Ketengericht afvalbeleid](#) van het beleidskader.

EU-regelgeving

De [Europese Richtlijn Storten](#) bevat het voorschrift dat in 2018 de hoeveelheid gestort biologisch afbreekbaar stedelijk afval maximaal 35 gewichtsprocent mag bedragen van de hoeveelheid die in 1995 werd ingezameld. Stedelijk afval is in deze betekenis al het afval dat door of namens overheden wordt ingezameld en betreft in ieder geval afval van huishoudens, maar daarnaast ook een deel van het afval van bedrijven.

Nederland voldoet al aan deze doelstelling door onder meer het gescheiden inzamelen van groente-fruit- en tuinafval van huishoudens, organisch afval van bedrijven en papier en karton van huishoudens en bedrijven. Daarnaast draagt het feit dat de minimumstandaarden voor restafval van huishoudens en bedrijven en voor afval van onderhoud van openbare ruimten storten niet toestaan bij aan het halen van deze doelstelling.

Nationale regelgeving en beleid

Inzameling

Op grond van hoofdstuk 10 (titel 10.4) van de [Wet milieubeheer](#) hebben gemeenten een zorgplicht voor de periodieke inzameling van huishoudelijk afval bij of nabij elk binnen het gemeentelijk grondgebied gelegen perceel, en daarmee ook voor (grof) huishoudelijk restafval.

Gemeenten hebben eveneens op grond van de Wet milieubeheer een zorgplicht voor afvalstoffen van particuliere huishoudens die te groot of te zwaar zijn om op dezelfde wijze als huishoudelijk restafval aan de inzameldienst te worden aangeboden. Gemeenten dienen hiervoor ten minste één brengvoorziening in de vorm van een milieustation of –straat ter beschikking te stellen.

In de plaatselijke verordening geven gemeenten de uitvoering van hun zorgplicht nader vorm, bijvoorbeeld door aan te geven welke stromen door huishoudens gescheiden moet worden gehouden. Het wel of niet gescheiden houden van bepaalde stromen heeft rechtstreeks effect op het wel of niet ontstaan van (grof) huishoudelijk restafval.

Beleid en doelstellingen

In de hoofdstukken [Doelstellingen](#) en [Afvalscheiding](#) van het beleidskader is het algemeen beleid voor de gescheiden inzameling van huishoudelijk afval beschreven (zie ook de sectorplannen 'gescheiden ingezameld papier en karton', 'gescheiden ingezameld textiel', 'gescheiden ingezameld organisch bedrijfsafval' en 'kca/kga'). Daarnaast hebben gemeenten de mogelijkheid om ook andere stromen gescheiden in te zamelen. Volgens de doelstelling voor (grof) huishoudelijk

restafval mag er landelijk gezien maximaal 40% van het huishoudelijk afval als (grof) huishoudelijk restafval worden verwijderd.

Besluit en Regeling melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen

Het [Besluit](#) en de [Regeling](#) melden stellen voorschriften aan ontdoeners, inzamelaars/vervoerders en ontvangers van afvalstoffen binnen Nederland. Het doel is om ten behoeve van toezicht, handhaving en monitoring zicht te krijgen op de omvang, aard, afgelegde route en verwerkingsmethode van afvalstoffen binnen Nederland.

Het besluit en de regeling bevatten regels omtrent het melden van de ontvangst en de afgifte van afvalstoffen door meldingsplichtige inrichtingen, de meldsystematiek, de afvalstoffenregistratie en de vereiste formulieren (zoals de begeleidingsbrief).

Het Besluit melden wijst in [artikel 2](#) aan welke inrichtingen maandelijks aan het Landelijk Meldpunt Afvalstoffen moeten melden. Niet alle inrichtingen die afvalstoffen ontvangen zijn meldingsplichtig; in het algemeen vallen buiten de meldingsplicht inrichtingen die kleine hoeveelheden afval en/of weinig milieubelastende afvalstoffen ontvangen en deze niet verbranden of storten. Verder worden in artikel 2 inrichtingen uitgezonderd van de meldplicht die uitsluitend handelingen verrichten met bepaalde afvalstoffen, omdat het melden van deze afvalstoffen weinig meerwaarde heeft voor toezicht en handhaving. Tenslotte geldt er voor meldingsplichtige inrichtingen een uitzondering voor het melden van afvalstoffen die genoemd staan in [bijlage I](#) van het Besluit melden. Niet-meldingsplichtige inrichtingen moeten de meldgegevens als bedoeld in [artikel 10.40 lid 1](#) van de Wet milieubeheer wel registreren, vijf jaar bewaren en desgevraagd binnen redelijke termijn voor toezicht beschikbaar stellen (artikel 2 lid 3 van het besluit).

Voor dit sectorplan geldt de volgende uitzondering.

In [bijlage I](#) van het Besluit melden staat vermeld dat de volgende afvalstoffen zijn uitgezonderd van de meldplicht aan het LMA: "6. ingezamelde huishoudelijke afvalstoffen, voor zover zij uitsluitend worden overgeslagen". De afvalstoffen mogen daarbij maximaal 48 uur binnen de inrichting aanwezig zijn.

Meer informatie over het Besluit en de Regeling melden is te raadplegen op de site van het [Landelijk Meldpunt Afvalstoffen](#) (LMA).

Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen

In het [Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen](#) is een stortverbod opgenomen voor huishoudelijke afvalstoffen (categorie 15/16).

Uitzonderingen op de vergunningplicht (omgevingsvergunning voor milieu)

In principe zijn inrichtingen voor alle handelingen (inclusief handelingen voorafgaand aan nuttige toepassing of verwijdering, zoals opslag) met afvalstoffen vergunningplichtig. Op deze vergunningplicht bestaan uitzonderingen welke genoemd worden in het [Besluit omgevingsrecht](#) (Bor), bijlage I onderdeel C, categorie 28, onderdeel 28.10. In sommige gevallen is nog wel een zogenaamde Omgevingsvergunning beperkte milieutoets (OBM) nodig. Artikel 2.2a van het Besluit omgevingsrecht wijst aan wanneer een OBM van toepassing is. De gevallen waarin de OBM moet of kan worden geweigerd volgt uit artikel 5.13b van het Besluit omgevingsrecht. Zie voor meer informatie de site van [InfoMil](#).

Inrichtingen die uitgezonderd zijn van de vergunningplicht, moeten wel voldoen aan de voorschriften uit het [Activiteitenbesluit](#).

Voor handelingen met huishoudelijk restafval kunnen de uitzonderingen genoemd onder de punten 4, 33 en 34 van categorie 28.10 Bor van toepassing zijn. In het [Activiteitenbesluit milieubeheer](#) staat een overzicht van alle uitzonderingen.

VII Achtergronden bij in- en uitvoer

Toelichting op het in- en uitvoerbeleid

Evenals in de minimumstandaard wordt in het in- en uitvoerbeleid onderscheid gemaakt tussen huishoudelijk restafval enerzijds en grof huishoudelijk restafval anderzijds. Zoals eerder in dit sectorplan toegelicht, is de achtergrond hiervan dat voor grof huishoudelijk restafval meer mogelijk is op het gebied van sorteren ten behoeve van hergebruik dan voor huishoudelijk restafval niet zijnde grof huishoudelijk restafval. Alleen wanneer verder sorteren/bewerken zou leiden tot een residu waarvoor storten de enige optie is wordt van deze lijn afgeweken. In die gevallen is voor

grof huishoudelijk restafval - naast in- en uitvoer voor nuttige toepassing - ook in- en uitvoer voor verbranden als vorm van verwijdering toegestaan zonder de verplichting dat eerst moet worden gesorteerd of anderszins bewerkt ten behoeve van hergebruik van componenten. In paragraaf III van het sectorplan is daarom dit onderscheid ook expliciet gemaakt. Hierbij wordt opgemerkt dat dit bij uitvoer explicieter in de tekst zichtbaar is dan bij invoer. Omdat voor invoer de minimumstandaard in Nederland toetsingskader is, geldt hiervoor materieel echter dezelfde lijn. Zo lijkt het op eerste gezicht dat 'Invoer voor verbranden als vorm van verwijdering' voor alle afval dat valt onder de reikwijdte van dit sectorplan is toegestaan, maar voor grof huishoudelijk restafval geldt daarbij dat in beginsel sorteren of anderszins bewerken gericht op materiaalhergebruik gelet op de minimumstandaard de norm is.

Indeling op basis van Oranje lijst van afvalstoffen

Hieronder is een indicatief overzicht gegeven van codes van de Oranje lijst van afvalstoffen (bijlage IV van [Verordening \(EG\) 1013/2006](#)) die voor afvalstoffen van dit sectorplan aan de orde kunnen zijn. De codes zijn ontleend uit de bijlagen van het [Verdrag van Bazel](#) en het [OESO-besluit](#). Voor overbrenging van die afvalstoffen moet altijd de procedure van voorafgaande schriftelijke kennisgeving en toestemming worden gevolgd. De procedure is beschreven in hoofdstuk [Toetsingskader in- en uitvoer](#) van het beleidskader.

Indicatief overzicht van codes op basis van de Oranje lijst

Codes op basis van bijlage II van het Verdrag van Bazel	Y46
---	-----

Vermeld de code van de Oranje lijst altijd bij kennisgevingen.